

Fyzika - 2. ročník

očekávané výstupy RVP	témata / učivo	očekávané výstupy ŠVP	přesahy, vazby, mezipředmětové vztahy průřezová témata
6.1., 6.2, 6.3.,6.6., 1.2. 2.6, 3.4. ZV 5.1, 5.2.	<p>1. Polovodiče</p> <ul style="list-style-type: none"> • vlastní polovodič • příměsové polovodiče • polovodičová dioda • usměrňovač • tranzistor <p>2. Zvukové jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> • kmitání, rozdělení zvuků • amplituda, frekvence • vlnění a jeho rychlost • šíření zvuku, ozvěna • vlastnosti tónů • hudební nástroje (struna, píšťala) • lidské ucho • záznam a reprodukce zvuku 	<p>Žák:</p> <p>1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí rozdíl mezi polovodičem typu P a N • zapojí polovodičovou diodu v propustném a závěrném směru a uvede příklady jejího využití • popíše složení tranzistoru, jeho činnost a užití • má přehled o praktickém využití polovodičů <p>2.</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše princip vzniku zvuku • vysvětlí rozdíl mezi hudebním a nehudebním tónem • vysvětlí souvislost rychlosti šíření zvuku s vlastnostmi prostředí, v němž se šíří • vysvětlí vznik ozvěny • na konkrétním příkladě ukáže praktické dopady konečné rychlosti zvuku • ze základní frekvence a znalosti příslušného intervalu určí absolutní výšku tónu • na příkladu konkrétního hudebního nástroje vysvětlí princip rezonance • popíše stavbu lidského ucha a vysvětlí jeho funkci • posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí 	<p>Člověk a svět práce – integrace</p> <ul style="list-style-type: none"> - využití digitálních technologií v běžném životě - využití polovodičových součástek v různých technických zařízeních <p>Hv</p> <ul style="list-style-type: none"> - výška tónu, hudební sluch, absolutní sluch; síla tónu; barva tónu; délka tónu - hra na hudební nástroj <p>Bi</p> <ul style="list-style-type: none"> - mechanismus slyšení, nejčastější příčiny poškození lidského sluchu, podstata a příčiny nedoslýchavosti <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomění si náročnosti některých druhů povolání z hlediska akustického <p>sociální</p> <ul style="list-style-type: none"> -okruh Morálka všedního dne: ohleduplnost k ostatním lidem při zájmové činnosti, zejména hudebních produkcích <p>Člověk a zdraví - integrace</p>

<p>4.8. ZV 6.7.</p>	<p>3. Světlo</p> <ul style="list-style-type: none"> • paprsek • šíření světla, stín a polostín • rychlost šíření světla • odraz světla, zákon odrazu • rovinné zrcadlo • kulová zrcadla, zobrazovací rovnice • lom světla, zákon lomu • optická vlákna • čočky, zobrazení čočkami • lidské oko • optické přístroje 	<p>3.</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh • rozhodne ze znalostí rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, • na konkrétních příkladech popíše vznik obrazu při zobrazení rovinným a kulovým zrcadlem a tenkou čočkou, sestrojí geometrický chod paprsků • ze zobrazovací rovnice určí polohu a velikost obrazu předmětu zobrazeného kulovým zrcadlem nebo čočkou • popíše stavbu lidského oka • na konkrétních příkladech vysvětlí funkci základních optických přístrojů 	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní zásady ochrany před nadměrným hlukem - uvědomuje si nebezpečí dlouhodobého pobytu v prostorách s nadměrným hlukem <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - negativní vliv hluku na životní prostředí, chování návštěvníků v chráněných oblastech <p>Člověk a svět práce – integrace</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakter pracovní činnosti a zdravotní požadavky <p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> - geometrické konstrukce, rýsování, situační náčrt, vyjádření neznámé ze vzorce <p>Bi</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí vysvětlit podstatu poruch zraku <p>Bi</p> <ul style="list-style-type: none"> - při praktických cvičeních pracuje s lupou a mikroskopem <p>Člověk a zdraví - integrace</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní pravidla ochrany zraku <p>Člověk a svět práce – integrace</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakter pracovní činnosti a zdravotní požadavky <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - okruh Média a mediální produkce: práce s fotografií, úloha obrazového materiálu v mediálních sděleních
-------------------------	--	--	---

<p>4.7 ZV 6.7, 6.8</p> <p>ZV 1.2., 4.5.</p>	<p>4. Elektromagnetická záření</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní druhy záření • praktické aplikace (principy běžně používaných přístrojů) <p>5. Jaderná energie</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavba atomu • stabilita jader • α, β a γ přeměny • radioaktivní záření • účinky záření a ochrana před ním • poločas rozpadu • detekce záření • využití záření • štěpení jádra, řetězová reakce • jaderná elektrárna • jaderné zbraně • termojaderná syntéza, reaktor 	<p>4.</p> <ul style="list-style-type: none"> • má přehled o různých typech elektromagnetického záření a zná příklady využití v praxi <p>5.</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše složení atomu • používá pojmy nuklid, izotop • uvede základní druhy radioaktivních přeměn a záření, objasní jejich podstatu a porovná jejich vlastnosti • uvede příklady využití radionuklidů • popíše jadernou řetězovou reakci a jadernou syntézu a objasní nebezpečí zneužití i možnosti využití • vysvětlí, k jakým energetickým přeměnám dochází v jaderné elektrárně a porovná je s elektrárnou vodní a tepelnou • zhodnotí možnosti likvidace vyhořelého jaderného paliva a závažnost radiační havárie • popíše možnosti ochrany před jaderným zářením 	<p>Vv - umělecké zpracování fotografie</p> <p>Člověk a zdraví - integrace</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečné osvětlení účastníků silničního provozu - volba vhodných barev pro účastníky silničního provozu (bezpečnost dopravy v mlze a při zhoršených povětrnostních podmínkách) <p>Ch - částicové složení látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony <p>Z</p> <ul style="list-style-type: none"> - na mapě ČR ukáže místa, kde se nacházejí jaderné elektrárny <p>D</p> <ul style="list-style-type: none"> - historie objevu přirozené a umělé radioaktivity - zneužití řetězové reakce za 2. svět. války <p>Člověk a zdraví - integrace</p> <ul style="list-style-type: none"> - vliv životních podmínek na zdraví člověka (ochrana před zářením v případě havárie) <p>Výchova demokrat. občana</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvažování o problému v širších souvislostech – využití a zneužití jádra
---	---	---	--

<p>2.5., 2.6., 3.2., 4.4., 4.6., 5.2. ZV 4.3., 4.4., 4.5.</p>	<p>6. Energie a její přeměny</p> <ul style="list-style-type: none"> • druhy energií • solární energie • větrná energie • vodní energie • energie z fosilních paliv 	<p>6.</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše konkrétní případy přeměn různých forem energie v jinou • vysvětlí rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie • zhodnotí přednosti a nevýhody jednotlivých energetických zdrojů 	<p>Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání a úspory energie, zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost)</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - okruh Žijeme v Evropě: poznává život a dílo významných Evropanů (Curie, Fermi, Einstein)</p> <p>Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (kriticky čte a vnímá mediální sdělení; uvědomuje si vliv médií na postoje lidí k danému problému)</p> <p>Člověk a svět práce - integrace - práce s technickými materiály - formy a druhy energie, jejich využití</p> <p>Environmentální výchova - šetření energií z hlediska ochrany životního prostředí - lidské aktivity a problémy životního prostředí (úspory energie, volba ekologického způsobu vytápění, využití energie slunečního záření)</p> <p>Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (sleduje a kriticky posuzuje informace o využívání různých zdrojů energie z hlediska jejich vlivu na životní prostředí)</p>
---	--	---	---

<p>5.2. ZV 7.1., 7.2.</p>	<p>7. Země a vesmír</p> <ul style="list-style-type: none"> • sluneční soustava • gravitace a pohyby planet • struktura vesmíru • hvězdy • vznik a vývoj vesmíru 	<p>7.</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu sluneční soustavy • vysvětlí příčiny střídání ročních období, zatmění, měsíční fáze • vysvětlí pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet • chápe aktuální představy o stavbě a vývoji vesmíru • vysvětlí hlavní rozdíly mezi planetou a hvězdou („proč hvězdy svítí“) • orientuje se v základních souhvězdích na obloze 	<p>Z</p> <ul style="list-style-type: none"> - Země jako vesmírné těleso - tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, časová pásma - postavení Země ve vesmíru, vlastnosti Země a ostatních planet <p>D</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývoj představ o vesmíru - historie dobývání vesmíru <p>If</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává informace na portálech, v knihovnách a v databázích <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (kriticky čte a vnímá mediální sdělení; sleduje výzkum kosmu, jeho využití pro vědecké účely, porovná poznatky získané ve škole s mediálními informacemi)
<p>3.1. ZV 3.1., 3.2.</p>	<p>8. Mechanika kapalin a plynů</p> <ul style="list-style-type: none"> • struktura kapalin a plynů • tlak, Pascalův a Archimédův zákon • proudění, rovnice kontinuity a Bernoulliho • kapilarita 	<p>8.</p> <ul style="list-style-type: none"> • na základních vlastnostech kapalin a plynů vysvětlí, v čem se zásadně liší od pevných látek • na základě Pascalova zákona vysvětlí princip hydraulického lisu • změří tlak vzduchu rtuťovým barometrem a aneroidem • na základě Archimédova zákona předpoví chování tělesa v kapalině • využívá rovnici kontinuity a Bernoulliho rovnici k řešení problémů a úloh • vysvětlí princip létání letadel 	<p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří poměr <p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnávání veličin

